

HANS GUDDOMS MYSTERIUM

Bakgrunnsstoff *Jes 9,6; Mi 5,2; Matt 16,13-17; Joh 1,1.14.18; 8,58; 17,5; 20,28; 1 Kor 1,3; 2 Kor 13,13.*

Minnevers **“I begynnelsen var Ordet. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Alt er blitt til ved ham, uten ham er ikke noe blitt til” (John 1,1-3).**

Etter det historiske overblikket kommer vi til Skriften selv. Vi ønsker å se hva den forteller oss om Jesus, han som så mange har vært opptatt av opp gjennom århundrene. Og da må vi ikke glemme den viktige samtalen mellom Jesus og disiplene utenfor Cæsarea Filippi. Da Peter bekjente ham som Messias, Guds Sønn, minnet Jesus ham om at denne innsikten ikke var noe som mennesketanken hadde frembrakt, men at det var en åpenbaring fra “min Far i himmelen” (*Matt 16,17*). (*Se Matt 16,13-17, også Matt 11,25-27*). “Kjøtt og blod” (*Matt 16,17*), vår menneskelige visdom, strekker ikke til å lodde dybdene i tidenes største under.

Å tro på Jesus som Messias og Guds Sønn er indirekte å hevde at han ikke hadde sin begynnelse i Marias liv. Det er å hevde at han i utgangspunktet er forskjellig fra resten av oss, enda han ligner oss på så mange andre måter. Det er kort sagt å

si at han var til før sin tid på jorden. Han var “den usynlige Guds bilde” og at “alt er skapt ved ham” (*Kol 1,15.16*). “Han er før alle ting, og alt består ved ham” (*Kol 1,17*).

SØNDAG

Hans foruttilværelse – Hva har den å si for oss?

Hvorfor skal vi bry oss med Kristi foruteksistens? Hva har det med frelsen å gjøre? Hvilken antydning av et svar finner man i Hebreerne 1,1-4 og Kolosserne 1,15-20?

Alle begynte vi vår eksistens ved fødselen (eller som noen sier, ved unnfangelsen). Slik var det ikke med Jesus. Han begynte ikke sin eksistens i Marias mage. Han var til før det, fra evighet. Det er det vi mener når vi taler om hans foruteksistens. Han var der før tiden tok til.

Hvilke antydninger om Kristi foruteksistens får vi i disse tekstene?

Jes 9,6 _____

Mi 5,2 (se Matt 2,1-6) _____

Ordet *mosa'ah* (“har sitt opphav”) i Mi 5,1 er ikke så enkelte å oversette, men den andre delen av verset peker tydelig på hans foruteksistens (se *The SDA Bible Commentary*, bind 4, side 1025.)

Jesaja 9,6 lærer at dette Mennesket som skulle komme til verden har levd evig. Det er en usedvanlig påstand at han blant annet skulle kalles “Veldig Gud, Evig Far”. Det gjør ikke saken noe mindre når vi betenker at profetien ble gitt til et folk som

var strengt monoteistisk, og det var ikke noe mindre enn forbløffende at Jesaja kunne få seg til å omtale denne sønnen som “Veldig Gud, Evig Far”, og det skyldtes ikke noe mindre enn at en guddommelig åpenbaring skar gjennom profetens vanlige tankebaner. At sønnen er Far, Evig Far”? Snakk om å måtte leve ved tro!

Til ettertanke Hvilke andre sider ved vår tro er det som går på tvers av vedtatte normer, skikker og tankebaner, og som vi godtar uten annet enn ren tro? Er det noe galt i å måtte gjøre det?

MANDAG

Det nye testamentes vitnesbyrd

Vi finner også andre antydninger om Jesu foruteksistens i Det nye testamente. Noen av de mest interessante kommer fra Jesus selv der han sier ting som forutsetter at han var klar over sin foruteksistens.

Vi finner både direkte og indirekte indikasjoner på at Jesus var seg sin egen forhistorie bevisst. Som et mulig eksempel på en indirekte hentydning til hans foruteksistens har vi hans uttalelse i Luk 19,10 om at “Menneskesønnen er kommet for å lete etter de bortkomne og berge dem”. Hvis noen for eksempel sier at “Jeg kom til London for å arbeide i parlamentet”, er det underforstått at hun var et annet sted før. En som har bodd i London hele livet, snakker ikke slik. I Jesu store bønn fra påskeuken finner vi et klart utsagn der han ber sin Far gi ham den “herlighet og ære, som jeg hadde hos deg før verden ble til” (*Joh 17,5*).

Hvordan viser disse versene at Jesus ikke bare var til før han ble menneske, men at han også selv var klar over dette?

Joh 3,13 _____

Joh 8,23 _____

Joh 8,58.59 _____

Joh 17,8.24 _____

“Før Abraham var, er jeg” (*Joh 8,58*). Dette uttrykket “er jeg” eller “jeg er” som vi finner her og alle andre steder, antyder tanken om det evigvarende, en evig foruttilværelse. Jesu tilhørere skjønnte godt hva det var han mente og grep til steiner fordi de ville ta livet av ham for det de oppfattet som en uhyrlig gudsbespottelse (*vers 59*).

“Idet han taler om sin foruteksistens fører Kristus tankene tilbake gjennom uminnelige tider. Han forsikrer oss om at det aldri har vært en tid da han ikke hadde et nært forhold til den evige Gud. Han som da talte til dem, hadde vært hos Gud som en som var oppfostret hos ham” – *Signs of the Times*, 29 aug. 1900.

Hvordan gir sitatet ovenfor, sammen med de tekstene vi nettopp har sett på, en bedre forståelse av det ufattelige offeret som ble gitt på Golgata?

TIRSDAG

Tilsynelatende motsetninger

Til tross for klare utsagn om Jesu guddom og jevnbyrdighet med Faderen støter vi likevel på tekster som krever en forklaring. Et av dem finner vi i det som nok hører med blant Bibelens mest kjente og kjære tekster, *Joh 3,16*: “For så høyt har Gud elsket verden, at han ga sin Sønn, den enbårne.” (*Joh 3,16*). Problemet er: Hvordan kan teksten si at Jesus er “enbårne” hvis han har vært fra evig tid? Ble han “avlet” som resten av oss?

Uttrykket “enbårne” kommer av det greske ordet *monogenes*, som er brukt ni ganger i Det nye testamente, hvorav fem om Jesus, og samtlige fem finner vi hos Johannes (*John 1,14.18; 3,16.18; 1 John 4,9*). Det er verd å merke seg at alle fem står i tekster skrevet av ham som helt fra først av i sitt evangelium legger vinn på å godtgjøre Jesu guddom. Ja, det er nettopp det

han åpner med: “I begynnelsen var Ordet. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.” (*John 1,1*). Det ville være utrolig om denne forfatteren skulle ha anvendt guddomstittelen på en som han holdt for å være et skapt vesen.

I alle disse tekstene blir ordet *monogenes* brukt om en annen enn Jesus. Kan du ikke gresk, kan du forsøke å gjette deg til ordets plassering ut fra oversettelsen. Hva tror du det betyr?

Lukas 7,11-15 _____

Lukas 8,41.42 _____

Lukas 9,38 _____

Gutten fra Nain, som var død, omtales som sin mors “eneste sønn”. Unnfangelsen er ikke vektlagt. Nei, det som understrekes er at han er den eneste hun har. Det samme gjelder Jairus’ datter – hun var hans “eneste datter”, hans *monogenes*, den eneste av sitt slag, hans eneste barn. Slik sett var hun enestående. Dette er også det som er vektlagt i Luk 9,38.

De fleste forskere mener at *monogenes*, rent språklig sett, ikke vektlegger unnfangelsen, men heller at det dreier seg om en eneste av et slag. Hvordan kan denne tanken gi oss en bedre forståelse av det store offeret som ble gitt for oss på korset?

ONSDAG

Kristi guddom

Det nye testamentes forfattere viser at Jesus fortjener tittelen Gud. Dette blir ikke mindre betydningsfullt når man husker at de alle sammen, unntatt Lukas, var jøder, innbitte monoteister som ikke brukte guddommelige titler i utrensmål. Man må derfor forstå at deres vitnesbyrd om Jesu guddom hadde sin opprinnelse i den dypeste, mest Ånds-inspirerte overbevisning.

Hvordan forfekter disse tekstene Jesu guddom?**Matt 3,3** _____**Joh 1,1** _____**Joh 1,18** _____**Joh 20,28** _____

Matt 3,3 henspeiler på Jesaja 40,3, der Jesaja bruker ordet “Jahve”, det helligste Guds-navnet i Det gamle testamente. Oppbygningen av Joh 1,1 på originalspråket levner ingen tvil om hva det var Johannes ville ha sagt. Rundt sekstifem år etter sin død blir Jesus uttrykkelig kalt Gud av en som hadde stått ham nær. Når det gjelder Joh 1,18, uttrykker det greske ordet at Jesus er “den unike Gud”.

Hva så med Joh 20,28? Var dette bare et utbrudd som gjenspeiler Tomas’ overraskelse, slik man i våre dager bruker Guds navn for å uttrykke forbauselse eller sjokk? En slik slutning ville være å lese moderne språkbruk inn i Det nye testamente. For det første var jødene forsiktige så de ikke skulle bli tatt for blasfemi, og de hadde ikke slike uttrykk i sitt ordforråd. Dessuten er hele avsnittet bygd opp slik at det ikke kan oppfattes slik. I teksten står det: “Tomas svarte og sa til ham” (1930-oversettelsen). Med andre ord henvendte Tomas seg til Jesus: Det var et uttrykk for tro, ikke et forbauset utrop. Og når Jesus ikke irettesetter ham, viser det han var tilfreds med Tomas’ bekjennelse.

Til ettertanke **Jesus som Gud er den samme Jesus som gav seg selv som et offer for vår synd. Tenk så stort korset burde være for oss når vi vet at det var Gud – Gud! – som hang der for vår synd.**

TORSDAG**Men det er mer**

Det nye testamente er fullt av beviser for Jesu guddom, men vi har ikke plass til flere detaljerte utlegninger. Vi kunne ha tatt for oss dette at Jesus tilskrives slike egenskaper som evighet og skapermakt, hans påstand om at han kunne tilgi synd, at han sa han skulle dømme verden på den ytterste dag. I tillegg finner vi Jesu navn likestilt med Faderens i dåpsformularet (*Matt 28,19*). Og i Joh 14,9 benyttet Jesus seg av ord som ville vært ren blasfemi om de var blitt uttalt av noen annen: “Den som har sett meg, har sett Far.” (*Joh 14,9*).

Se på disse tekstene. Hva lærer de oss om Kristi guddom?

1 Kor 1,3 _____

2 Kor 13,13 _____

Åp 20,6 _____

Åp 22,3 _____

Disse tekstene likestiller Kristus med ham vi er blitt vant til å kalle “Gud Fader”. Og alt dette stemmer med det Jesus selv sa da han gikk omkring på Palestinas støvete landeveier. For eksempel i Joh 10,30 sa han: “Jeg og Far er ett”.

Intetkjønnsformen av det greske ordet som her er oversatt “ett”, innebærer en forening som er så nær som vi kan forestille oss den. Jesus og Far er av én natur, men er ikke en og samme person (i så fall ville han ha brukt hankjønnsformen). Synes du det er vanskelig å lodde dybdene i alt dette, kan du trøste deg med at du er i godt selskap. Jo dypere man trenger inn i emnet, jo klarere ser man sin egen uvitenhet.

Men forestill deg en situasjon der den vi har lært å kjenne som Gud Fader, kom for å dø for oss, og den vi kjenner som Jesus, ble igjen i himmelen (her taler vi på menneskelig vis for å belyse et poeng). Alt ville ha vært ved det samme, bortsett fra at vi

da ville ha byttet om på navnene deres. Det er dette jevnbyrdigheten i guddommen innebærer.

Til ettertanke Se tilbake på Jesu liv i lys av det vi har tatt for oss denne uken. Hva lærer dette oss om Guds karakter? Og i lys av det vi vet om Gud: Hvorfor bør vi bevare håpet, motet og tilliten også i vanskelige tider?

FREDAG

Videre studium

Se "Da Gud ble menneske". *Alfa og Omega*, bind 4, side 11-17 (DA:19-26).

Det er lærerikt å merke seg hvor elegant Matteus og Lukas takler Jesu ættetavle (*Matt 1,16.18; Lukas 3,23; se 1,26-35*). Disse forfatterne kunne ikke ha utvist større forsiktighet på dette punktet. Vi finner at det ikke forekommer noen form for forvirring på dette grunnleggende området, der Johannesevangeliet kanskje gir et klarere uttrykk for Jesu guddom enn vi finner noe annet sted i Skriften. Der ser vi hvor viktig jomfrufødselen er for hele frelsesplanen. Jomfrufødselen, som er grunnlaget for forkynnelsen av Kristi foruteksistens og guddom, har et klippefast grunnlag i evangeliene.

"En annen farlig villfarelse er den læren som benekter Kristi guddom og foruttilværelse. Mange som gir seg ut for å tro Bibelen, godtar denne teorien. Men den er i direkte strid med Jesu klare utsagn om sitt forhold til Faderen og om sin natur og foruttilværelse. Man kan ikke forsvare en slik lære uten å forvrengte Guds ord fullstendig. Den reduserer menneskenes forståelse av forsoningen og undergraver troen på Bibelen som en åpenbaring fra Gud. Dermed blir den farligere og også vanskeligere å imøtegå.

Hvis menneskene forkaster Bibelens utsagn om Kristi guddom, er det nytteløst å drøfte denne saken med dem, for selv de mest avgjørende argumenter vil ikke kunne overbevise dem. ...

Ingen som holder fast på denne villfarelsen, kan få en korrekt oppfatning hverken av Kristi natur og gjerning eller av Guds store frelsesplan for menneskene.” – *Alfa og Omega*, bind 8, side 36-38 (GC:524).

**Spørsmål til
drøftelse**

- 1. Se på sitatet ovenfor. Hvorfor er det så viktig at vi holder fast på læren om Kristi guddom og likhet med Faderen? Hva ville frelsesplanen miste om vi forlot denne læren?**
- 2. Hvor viktig er hendelsen i Matteus 9,1-8? Hvor målbevisst var Jesus da han sørget for at spørsmålet om hans guddom ble avgjørende viktig? Hva var det han ville lære dem? Hvilken sammenheng fant han mellom vår fysiske og åndelige sykdom?**
- 3. Se på følgene av læren om Kristi guddom i lys av korset. Forbered deg på å ta del i samtalen om dette på sabbaten.**